

RAPPORT FOR 1. KVARTAL 2016

januar - mars (urevidert)

OM KOMMUNALBANKEN

Kommunalbanken AS ble organisert som et aksjeselskap 1. november 1999, som en videreføring av statsbanken Norges Kommunalbank, etablert i 1926. Bankens hovedmål er å sikre gode lånevilkår og stabil tilgang til finansiering for kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre som utfører kommunale oppgaver.

FINANSIELLE NØKKELTALL

(Beløp i NOK 1 000 000)

RESULTAT	januar-mars 2016	januar-mars 2015	2015
Netto renteinntekter	502	399	1 642
Kjernerresultat ¹	454	264	1 043
Resultat før skatt	343	54	2 583
Resultat etter skatt	257	39	1 870
Egenkapitalavkastning etter skatt ²	9,56 %	1,89 %	20,84 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ²	12,64 %	12,68 %	11,70 %
Totalkapitalavkastning etter skatt ²	0,24 %	0,04 %	0,42 %
Totalkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ²	0,32 %	0,25 %	0,23 %
UTLÅN			
Utbetaling nye lån	14 045	16 806	46 757
Samlede utlån ³	258 734	254 616	254 421
LIKVIDITET³	107 746	153 764	146 611
INNLÅN			
Nye innlån	19 719	32 238	68 644
Tilbakekjøp av egne obligasjoner	138	242	2 979
Tilbakebetaling	39 529	45 421	110 604
Samlede innlån ³	362 743	404 702	400 894
FORVALTNINGSKAPITAL	417 937	461 297	449 361
EGENKAPITAL			
Egenkapital	12 454	8 375	12 202
Totalkapitaldekning	18,58 %	14,04 %	18,81 %
Kjernekapitaldekning	16,33 %	11,87 %	16,53 %
Ren kjernekapitaldekning	14,91 %	11,87 %	15,09 %

1 Resultat etter skatt justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter

2 Annualisert avkastning etter skatt i prosent av gjennomsnittlig kapital

3 Hovedstol

GODE MARGINER

Kommunalbanken oppnådde netto renteinntekter på 502 millioner kroner i første kvartal, mot 399 millioner kroner i samme periode i 2015. Økningen skyldes gode marginer på utlån og likviditetsplasseringer.

RESULTAT

Resultat etter skatt i første kvartal 2016 var 257 millioner kroner, opp fra 39 millioner kroner i samme periode i fjor. Resultatet inkluderer netto renteinntekter på 502 millioner kroner, opp fra 399 millioner kroner i samme periode i fjor. Banken har en solid underliggende drift. Lav aktivitet på ny innlån som følge av god likviditetssituasjon sammen med økte kredittpåslag i markedet, har gitt gode marginer på utlån og likviditetsplasseringer. Urealiserte verdiendringer beløper seg til et tap på 117 millioner kroner i første kvartal, mot et tap på 308 millioner kroner i samme periode i fjor. Av urealiserte tap som følge av verdiendringer i første kvartal 2016 kommer hoveddelen som følge av ytterligere justert metodikk for verdsettelse av fastrenteutlån og sikringsderivater som knytter seg til disse.

Driftskostnader beløper seg til 44 millioner kroner i første kvartal 2016, mot 34 millioner kroner i samme periode i fjor. Økningen skyldes økte personalkostnader knyttet til styrking av kontroll- og rapporteringsfunksjoner og økte avskrivninger knyttet til nytt finanssystem som ble tatt i bruk i slutten av 2015. Driftskostnadene (annualisert) utgjør 0,04 prosent av forvaltningskapitalen.

Kommunalbanken oppnådde en avkastning på egenkapital på 9,6 prosent (annualisert) i årets første kvartal. Egenkapitalavkastningen justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter var på 12,6 prosent.

UTLÅN

Utlånsporteføljen er ved utgangen av kvartalet på 258,7 milliarder kroner. Porteføljen vokste i kvartalet med 4,3

milliarder kroner, tilsvarende 1,7 prosent. I tilsvarende periode i 2015 hadde porteføljen en vekst på 3,0 prosent.

Kommunalbanken har i første kvartal 2016 valgt å prioritere lån med lengre løpetid og volumet av utlån med kort løpetid er blitt redusert. Etterspørselen etter kort finansiering har i kvartalet vært på nivå med tidligere kvartaler. Denne etterspørselen har blitt dekket av kapitalmarkedet.

Utbetaling av nye lån i første kvartal utgjorde 14,0 milliarder kroner mot 16,8 milliarder kroner i første kvartal 2015.

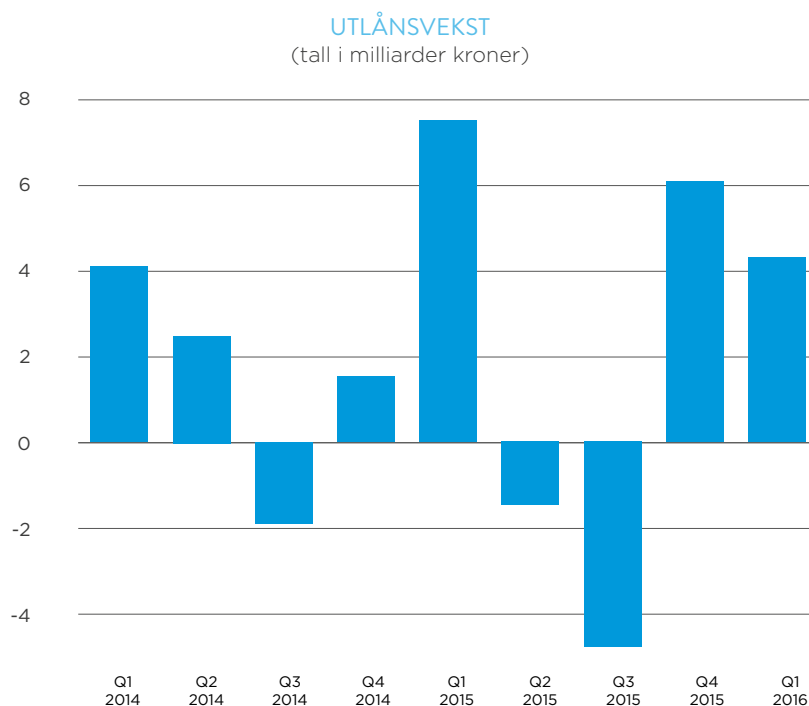
FINANSMARKEDER

Innlånsaktiviteten i første kvartal 2016 har vært lavere enn tilsvarende periode i 2015 grunnet god

likviditetssituasjon. Totalt ble det utstedt obligasjoner for om lag 20 milliarder kroner. Til tross for et generelt krevende marked har Kommunalbanken sikret seg langsiktig finansiering på tilfredsstillende vilkår gjennom hele perioden.

Likviditetsreserven tilsvarende over tid bankens netto finansieringsbehov i ett år, og er plassert slik at den kan dekke alle forpliktelse de kommende 12 måneder uten ny opplåning.

Likviditetsporteføljen holdes primært i utenlandsk valuta og plasseres i svært sikre investeringer med høy rating. Per 31. mars 2016 utgjorde porteføljen 107,7 milliarder kroner, ned fra 153,8 milliarder kroner i samme periode i 2015.

KAPITAL

Tellende ansvarlig kapital per 31. mars 2016 utgjorde 12 962 millioner kroner, og ren kjernekapital 10 396 millioner kroner. Kjernekapitalen utgjorde 11 390 millioner kroner, denne inkluderer en fondsobligasjon utstedt i 2015. Forvaltningskapitalen er redusert med 31 milliarder kroner siden årsskiftet, til 418 milliarder kroner. Nedgangen skyldes styrking av den norske kronen, som reduserer verdien i norske kroner av utstedt obligasjonsgjeld og likviditetsplasseringer.

Kommunalbanken hadde ved utgangen av første kvartal 2016 en ren kjernekapitaldekning på 14,91 prosent, kjernekapitaldekning på 16,33 prosent og total kapitaldekning på 18,58 prosent.

UTVIKLINGEN FREMOVER

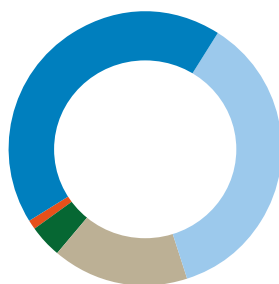
Utsiktene for verdensøkonomien påvirker Norge som en liten, åpen økonomi. Det gir høy sannsynlighet for et svært lavt rentenivå i lang tid fremover.

Befolkningsvekst, demografiske endringer og vedlikeholdsetterslep ventes å gi et fortsatt høyt investeringsnivå i kommunal sektor. Flyktningssituasjonen kan bidra ytterligere til dette bildet.

Kapitalmarkedets andel av kommunale låneopptak øker fortsatt. Særlig vokser kortsiktige låneopptak. En høy andel kort opplåning kan eksponere den enkelte kommune for refinansieringsrisiko. Kommunalbanken har en sentral rolle for å sikre stabil og langsiktig finansiering til attraktive betingelser uavhengig av raske markedssvingninger og av økonomiske sykler.

Et godt resultat for første kvartal gir grunnlag for stabil utlånsvekst for 2016. Kommunalbankens virksomhet i årene fremover vil påvirkes av utviklingen av regulatorisk rammeverk, og evnen til å møte etterspørsel etter finansiering fra kommunal sektor vil defineres av tilgjengelig egenkapital. Forutsigbarhet i Kommunalbankens langsiktige rammebetingelser er viktig for å kunne opprettholde et jevnt aktivitetsnivå.

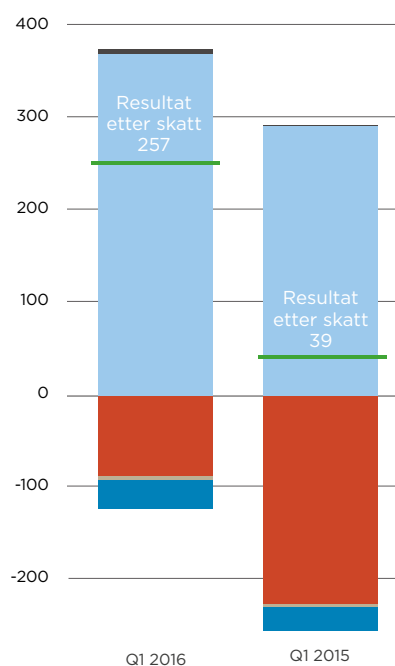
NYE INNBLÅN januar-mars 2016

- Referanselån 43 %
- Japansk retail 36 %
- Privat plasserte lån 16 %
- Offentlige nisjemarkeder 4 %
- Europeisk retail 1 %

FORDELING AV RESULTAT ETTER SKATT

Q1 2016 er resultat etter skatt tilordnet aksjonærer (tall i millioner kroner)

- Netto renteinntekter
- Urealiserte verdiendringer
- Gevinst/tap på markedstransaksjoner
- Driftskostnader
- Provisjons- og bankkostnader

SAMMENDRATT DELÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	januar-mars 2016	januar-mars 2015	2015
Renteinntekter		1 377	1 420	5 496
Rentekostnader		875	1 021	3 854
Netto renteinntekter	1	502	399	1 642
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		5	5	30
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	2	-117	-308	1 116
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner		7	2	6
Sum andre driftsinntekter		-115	-311	1 092
Lønn og generelle administrasjonskostnader		32	26	115
Avskrivninger		5	1	5
Andre driftskostnader		7	7	30
Sum driftskostnader		44	34	151
Resultat før skatt		343	54	2 583
Skattekostnad		86	15	713
Resultat for regnskapsperioden		257	39	1 870
Andel tilordnet aksjonær		252	39	1 859
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		5	-	11

TOTALRESULTAT

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	januar-mars 2016	januar-mars 2015	2015
Resultat for regnskapsperioden		257	39	1 870
Andre innregnede inntekter og kostnader				
<i>Poster som ikke omklassifiseres til resultat</i>				
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsforpliktelse		0	0	16
Herav skatt		0	0	4
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		0	0	12
Totalresultat for perioden		257	39	1 882

BALANSE

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Note	31. mars 2016	31. mars 2015	31. desember 2015
Eiendeler				
Fordringer på kredittinstitusjoner	3,4	26 476	16 323	19 428
Utlån til kunder	3,4,5	261 375	257 251	256 815
Sertifikater og obligasjoner	3,4,7,8	112 403	156 719	149 944
Finansielle derivater	3,4	17 317	30 803	22 831
Utsatt skattefordel		201	86	201
Andre eiendeler		165	115	142
Sum eiendeler		417 937	461 297	449 361
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner	3,4	5 503	15 193	7 167
Obligasjongjeld	3,4,6	354 716	408 306	390 107
Finansielle derivater	3,4	42 676	27 204	37 207
Annen gjeld		42	44	36
Betalbar skatt		711	208	829
Pensjonsforpliktelser		49	61	49
Ansvarlig lånekapital	3,4	1 787	1 906	1 764
Sum gjeld		405 484	452 922	437 159
Innskutt egenkapital		3 145	2 145	3 145
Fondsobligasjon		994		994
Opptjent egenkapital		8 058	6 191	8 063
Totalresultat for perioden		257	39	
Sum egenkapital	9	12 454	8 375	12 202
Sum gjeld og egenkapital		417 937	461 297	449 361

ENDRINGER I EGENKAPITAL

(Beløp i NOK 1 000 000)

	1. januar — 31. mars 2016			
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2016	3 145	994	8 063	12 202
Resultat for perioden	0	0	257	257
Sum andre innregnede inntekter og kostnader	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	-5	-5
Utstedelse av fondsobligasjon	0	0	0	0
Utbytte for 2015	0	0	0	0
Egenkapital per 31. mars 2016	3 145	994	8 315	12 454

	1. januar — 31. mars 2015			
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2015	2 145	0	6 191	8 336
Resultat for perioden	0	0	39	39
Sum andre innregnede inntekter og kostnader	0	0	0	0
Utbytte for 2014	0	0	0	0
Egenkapital per 31. mars 2015	2 145	0	6 230	8 375

	1. januar — 31. desember 2015			
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2015	2 145	0	6 191	8 336
Resultat for perioden	0	0	1 870	1 870
Sum andre innregnede inntekter og kostnader	0	0	12	12
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	-10	-10
Utstedelse av fondsobligasjon	0	994	0	994
Kapitalforhøyelse	1 000	0	0	1 000
Utbytte for 2014	0	0	0	0
Egenkapital per 31. desember 2015	3 145	994	8 063	12 202

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i NOK 1 000 000)

	januar-mars 2016	januar-mars 2015	2015
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Renteinnbetalinger	1 289	1 381	5 616
Renteutbetalinger	-552	-1 026	-3 175
Utbetaling av garantiprovisjon og transaksjonskostnader	-5	-5	-30
Gevinst ved realisasjon av finansielle instrumenter	7	2	6
Utbetaling til drift	-39	-33	-146
Betalt skatt	-202	-211	-404
Netto utbetaling av lån til kunder	-4 315	-7 493	-7 298
Netto (økning)/reduksjon i kortsiktige plasseringer	-8 878	-10 372	-20 789
Netto innbetaling/(utbetaling) ved kjøp/salg av verdipapirer	34 351	2 164	19 049
Netto (økning)/reduksjon i andre eiendeler	-25	-2	-123
Netto økning/(reduksjon) i annen gjeld	6	-4	-7
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	21 636	-15 599	-7 302
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-4	-21	69
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-4	-21	69
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved utstedelse av sertifikatgjeld	0	0	3 758
Tilbakebetaling av sertifikatgjeld	0	0	-3 855
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	19 719	32 129	68 644
Tilbakebetaling av obligasjonsgjeld	-41 575	-45 376	-116 443
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjon	0	0	994
Renteutbetaling på fondsobligasjon	-7	0	-14
Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	0	0	0
Utbetaling av utbytte	0	0	0
Innbetaling av aksjekapital	0	0	1 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-21 862	-13 247	-45 917
Sum kontantstrøm	-230	-28 867	-53 149
Justering for valutakursendringer	238	28 934	53 163
Netto kontantstrøm etter valutakursendringer	8	67	13
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar	34	21	21
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	8	67	13
Kontanter og kontantekvivalenter ved utgangen av perioden	42	87	34
Herav			
<i>Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist</i>	42	87	34
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid</i>	0	0	0

REGNSKAPSPRINSIPPER

Kommunalbanken utarbeider regnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som er godkjent av EU. Regnskapet for 1. kvartal 2016 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, og følger samme regnskapsprinsipper som beskrevet i årsregnskapet for 2015.

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med IFRS krever at ledelsen anvender estimater og skjønnsmessige vurderinger som påvirker bokførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger baseres på historisk erfaring og forventninger om fremtidig utvikling, og faktiske resultater kan avvike fra de estimerte.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller hvor det ikke er tilgjengelige noterte priser på balansedagen fastsettes ved hjelp av verdsettelsesteknikker. Verdifastsettelse krever at ledelsen gjør vurderinger og bruker forutsetninger knyttet til kredittisiko og likviditetsrisiko knyttet til finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske markedsforhold på balansedagen, kan de øke usikkerheten i regnskapsførte beløp.

NOTE 1

Netto renteinntekter

(Beløp i NOK 1 000 000)

	januar-mars 2016	januar-mars 2015	2015
Fordringer på kredittinstitusjoner	-4	3	5
Utlån til kunder	1 203	1 354	5 117
Sertifikater og obligasjoner	155	543	1 884
Finansielle derivater	23	-480	-1 509
Sum renteinntekter	1 377	1 420	5 496
Gjeld til kredittinstitusjoner	1	2	7
Obligasjongjeld	1 998	2 735	9 415
Finansielle derivater	-1 141	-1 723	-5 595
Ansvarlig lånekapital	17	7	27
Sum rentekostnader	875	1 021	3 854
Netto renteinntekter	502	399	1 642

NOTE 2

Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

	januar-mars 2016	januar-mars 2015	2015
Utlån til kunder	161	-297	-271
Sertifikater og obligasjoner	177	210	-331
Finansielle derivater	2 597	-4 233	-17 172
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0
Obligasjongjeld	-3 062	4 016	18 775
Ansvarlig lånekapital	9	-4	115
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	-117	-308	1 116

Endringer i virkelig verdi oppstår som følge av endringer i markedsparametre, i hovedsak obligasjonspriserer, markedsrenter, kredittspreader, basisswapspreader og valutakurser, og reflekteres i balanseført verdi og i resultatregnskapet. Siden Kommunalbanken tar svært begrenset valutarisiko og renterisiko, vil endringene i disse markedsparametrene i all hovedsak være symmetriske på eiendels- og gjeldssiden av balansen og derfor i liten grad gi nettoeffekter i resultatet. Endringer i kredittspreader for investeringer i likviditetsporteføljen, fastrentelån målt til virkelig verdi og egne utstedte obligasjoner, påvirker imidlertid periodens resultat betydelig. På samme måte vil også endringer i basisswapper kunne gi vesentlige nettoeffekter i resultatet.

Netto urealiserte tap i 1. kvartal 2016 på 117 millioner kroner stammer primært fra fastrentelån og finansielle derivater knyttet til disse, og skyldes økte kredittspreader i rentemarkeder og renteendring. Utstedte obligasjoner bidrar med urealiserte gevinster i kvartalet som følge av utgang i kredittspreader, mens basisswapper USD-NOK bidrar med urealiserte tap grunnet utgang i swappreder.

NOTE 3

Klassifisering av finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 31. mars 2016

	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelseser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	26 476	6 616	0	0	0	19 860	0
Utlån til kunder	261 375	162 459	0	0	0	98 916	0
Sertifikater og obligasjoner	112 403	110 376	0	0	36	1 990	0
Finansielle derivater	17 317	0	16 952	365	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	417 571	279 451	16 952	365	36	120 766	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 503	0	0	0	0	0	5 503
Obligasjonsgjeld	354 716	211 644	0	0	0	0	143 072
Finansielle derivater	42 676	0	40 277	2 399	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 787	1 787	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	404 682	213 431	40 277	2 399	0	0	148 575

Per 31. mars 2015

	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelseser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	16 323	5 427	0	0	0	10 896	0
Utlån til kunder	257 251	160 804	0	0	0	96 447	0
Sertifikater og obligasjoner	156 719	145 388	0	0	101	11 230	0
Finansielle derivater	30 803	0	27 650	3 153	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	461 096	311 619	27 650	3 153	101	118 573	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	15 193	0	0	0	0	0	15 193
Obligasjonsgjeld	408 306	249 648	0	0	0	0	158 658
Finansielle derivater	27 204	0	26 628	576	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 906	1 906	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	452 609	251 554	26 628	576	0	0	173 851

Per 31. desember 2015

	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelseser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	19 428	2 190	0	0	0	17 238	0
Utlån til kunder	256 815	159 525	0	0	0	97 289	0
Sertifikater og obligasjoner	149 944	146 687	0	0	69	3 188	0
Finansielle derivater	22 831	0	21 016	1 815	0	0	0
Sum finansielle derivater	449 018	308 402	21 016	1 815	69	117 716	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	7 167	0	0	0	0	0	7 167
Obligasjonsgjeld	390 107	231 332	0	0	0	0	158 775
Finansielle derivater	37 207	0	36 435	772	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 764	1 764	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	436 245	233 096	36 435	772	0	0	165 942

NOTE 4

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Benyttede metoder for fastsettelse av virkelig verdi faller inn under tre kategorier, som reflekterer forskjellig grad av verdsettelsesusikkerhet.

Nivå 1: Bruk av noterte priser i aktive markeder

Nivå 2: Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsdata som input

Nivå 3: Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på vesentlig grad av ikke-observerbare data/estimer

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi i Kommunalbankens balanse per 31. mars 2016 fordeler seg på følgende måte i virkelig verdi hierarkiet:

(Beløp i NOK 1 000 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Fordringer på kredittinstitusjoner	0	6 616	0	6 616
Utlån til kunder	0	97 466	64 993	162 459
Sertifikater og obligasjoner	54 400	48 981	6 995	110 376
Finansielle derivater	0	2 630	14 687	17 317
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	54 400	155 695	86 675	296 769
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	0	133 652	77 992	211 644
Finansielle derivater	0	19 088	23 588	42 676
Ansvarlig lånekapital	0	0	1 787	1 787
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	0	152 740	103 367	256 107

Avstemming av endringer i Nivå 3

	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2015	58 830	5 967	72 702	1 764	-27 421
Kjøp	0	765	-138	0	465
Salg	0	0	0	0	0
Nye utstedelser	8 004	0	10 555	0	0
Nedbetaling	-7 615	-2 066	-4 848	0	1 501
Overføring til Nivå 3	305	4 102	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-263	-823	0	0	0
Gevinst/tap resultatført i perioden	5 732	-950	-279	23	16 554
Balansført verdi per 31. mars 2016	64 993	6 995	77 992	1 787	-8 901

Beholdninger som beløper seg til om lag 5 milliarder kroner er overført fra nivå 1 til nivå 2 i 1. kvartal 2016. Det er netto overført beholdninger for 3,3 milliarder kroner til nivå 3 i kvartalet. Overføringer til og fra nivå 3 skyldes hovedsakelig endring i tilgang på observerbare inndata til verdsettelsesmetoder i perioden, samt refinansiering/produktskifter for utlån til kunder.

Realiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter i Nivå 3 er presentert i resultatregnskapet som "Netto gevinst/tap på markedstransaksjoner", mens urealisert gevinst/tap er presentert som "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter". Urealisert gevinst/tap valuta er presentert som "Netto renteinntekter".

Opplysninger om verdsettelsesmetoder:

De finansielle instrumentenes struktur og egenskaper definerer hvilken verdsettelsesmetode som benyttes for å fastsette virkelig verdi. Virkelig verdi av instrumenter uten innebygde derivater eller opsjonselementer fastsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenten utledes av relevante observerbare pengemarkedsrenter og eventuelle andre risikofaktorer som har betydning for verdiutviklingen. Dersom slike risikoparametere ikke kan observeres på balansedagen, kan ledelsen gjøre vurderinger og anvende estimer ved fastsettelse av virkelig verdi. Finansielle instrumenter med innebygde derivater eller opsjonselementer verdsettes ved hjelp av opsjonspringsmodeller som bruker både markedsdata og estimer som inndata.

De mest signifikante ikke-observerbare data benyttet i verdsettelse i nivå 3, er kredittrisikopåslag for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked. Tabellen nedenfor viser resultateffekten av en 10 bp endring i diskonteringsrenten for relevante eiendeler og gjeldsposter innenfor nivå 3 per 31. mars 2016.

	31. mars 2016
Utlån til kunder	-267
Sertifikater og obligasjoner	-12
Finansielle derivater	-33
Obligasjonsgjeld	-14
Ansvarlig lånekapital	0
Total	-326

NOTE 5

Utlån til kunder

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	31. mars 2016	31. mars 2015	31. desember 2015
Hovedstol	258 734	254 616	254 422
Påløpte renter	1 031	1 212	945
Justering til virkelig verdi	1 610	1 423	1 448
Totalt	261 375	257 251	256 815

NOTE 6

Obligasjonsgjeld

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	31. mars 2016	31. mars 2015	31. desember 2015
Obligasjonsgjeld per 1. januar (nominell verdi)	400 894	391 285	391 285
Nye utstedelser	19 719	32 238	68 644
Nedbetalinger	-39 667	-45 663	-113 583
Amortisering	-1 908	287	-2 860
Valutajustering	-16 295	26 555	57 408
Obligasjonsgjeld ved periodens slutt (nominell verdi)	362 743	404 702	400 894
Påløpte renter	2 717	2 671	3 017
Justering til virkelig verdi	-10 744	933	-13 805
Sum obligasjonsgjeld	354 716	408 306	390 107

NOTE 7

Sertifikater og obligasjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)

Sertifikater og obligasjoner fordelt per type utsteder	31. mars 2016	31. mars 2015	31. desember 2015
Norge			
Utstedt av andre	12 698	2 064	14 754
Utland			
Utstedt av offentlige ¹	74 315	109 589	87 978
Utstedt av andre	25 390	45 066	47 212
Sum sertifikater og obligasjoner	112 403	156 719	149 944

¹Herunder, sertifikater og obligasjoner utstedt eller garantert av stater, sentralbanker, delstater, regionale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på gjenværende løpetid	31. mars 2016	31. mars 2015	31. desember 2015
Under 1 år	51 331	97 644	81 576
1-5 år	60 798	58 966	68 368
Over 5 år	274	109	0
Sum sertifikater og obligasjoner	112 403	156 719	149 944

NOTE 8

Kreditteksponering i sertifikater og obligasjoner

Tall i tabellen representerer faktisk kreditteksponering

Eksponering per 31. mars 2016

Forfall	< 1 år				> 1 år					Totalt
	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	BBB	A	AA	AAA	Ikke ratet	
Stater og sentralbanker	9 506	0	0	0	0	0	3 513	7 407	0	20 427
Multilaterale utviklingsbanker	4 899	0	0	0	0	0	28	11 349	0	16 275
Regionale myndigheter ¹	7 788	0	0	1 296	0	754	12 867	10 918	3 980	37 602
Finansinstitusjoner	1 865	0	0	0	0	0	0	0	0	1 865
Verdipapirifisering	0	0	0	0	10	7	1	11	0	29
Covered Bond	23 467	0	0	2 510	0	0	813	9 414	0	36 204
Totalt	47 525	0	0	3 806	10	761	17 222	39 099	3 980	112 403

NOTE 9

Ansvarlig kapital

(Beløp i NOK 1 000 000)

	31. mars 2016	31. mars 2015	31. desember 2015
Ren kjernekapital			
Innbetalt aksjekapital	3 145	2 145	3 145
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	7 640	6 191	6 193
Andel av resultatet som inngår i ansvarlig kapital	257	0	1 870
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	0	0
Balanseført utsatt skattefordel*	0	0	0
Andre immaterielle eiendeler	-142	-99	-124
Påregnelig utbytte	-103	0	-417
Justeringer i ren kjernekapital knyttet til regulatoriske filtre	-401	332	-281
Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	0	0	0
Sum ren kjernekapital	10 396	8 569	10 385
Annen godkjent kjernekapital	994	0	994
Sum kjernekapital	11 390	8 569	11 379
<i>Tilleggskapital</i>			
Ansvarlig lån	1 571	1 571	1 571
Sum tilleggskapital	1 571	1 571	1 571
Sum ansvarlig kapital	12 962	10 140	12 950

*Kun ikke reverserende utsatt skattefordel skal trekkes fra her

Ansvarlig kapital er beregnet i henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak. Urealisert gevinst/tap som oppstår som følge av endringer i egen kredittverdighet omfatter gjeld stiftet gjennom utstedelse av obligasjoner og gjennom inngåelse av derivatkontrakter.

NOTE 10

Kapitaldekning

(Beløp i NOK 1 000 000)

	31. mars 2016			31. mars 2015	31. desember 2015
	Bokført verdi	Beregnings- grunnlag	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning
Kredittrisiko (Standardmetode)					
Stater og sentralbanker	12 161	0	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter	302 861	53 283	4 263	4 215	4 195
<i>Herav norske kommuner</i>	261 329	53 143	4 188	4 204	4 184
Offentlig eide foretak	8 274	0	0	4	0
Multilaterale utviklingsbanker	16 272	0	0	0	0
Finansinstitusjoner	39 199	7 736	619	807	561
<i>Herav motpartsrisiko for derivater</i>	10 861	2 086	165	257	203
Engasjementer med sikkerhet i boligeiendom	45	45	4	4	4
Obligasjoner med fortrinnsrett	36 204	3 620	290	247	343
Øvrige engasjementer	23	23	2	1	1
Verdipapirisering	29	16	1	3	2
Tilleggskrav for CVA-risiko	177	2 208	177	241	175
Sum kredittrisiko	415 244	66 931	5 354	5 521	5 282
Markedsrisiko	0	0	0	0	0
Operasjonell risiko (Basismetode)		2 814	225	255	225
Minimumskrav ansvarlig kapital		69 745	5 580	5 776	5 507
Kapitaldekning			18,58%	14,04%	18,81%
Kjernekapitaldekning			16,33%	11,87%	16,53%
Ren kjernekapitaldekning			14,91%	11,87%	15,09%